

Täydennyskoulutus uusien haasteiden edessä

Täydennyskoulutus on perinteisesti ollut hammaslääkärikunnalle tärkeä asia. Ammattitaidon ylläpitämistä ja kehittämistä on arvostettu. Myös laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994) velvoittaa hammaslääkäreitä ylläpitämään ja kehittämään ammattitaitoaan sekä velvoittaa työnantajan luomaan edellytykset koulutukseen osallistumiselle. Täydennyskoulutuksen kehittäminen on otettu myös osaksi kansallista terveyshanketta. Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut maaliskuussa työryhmän valmistelemaan täydennyskoulutuksen valtakunnallisia suosituksia terveydenhuollon toimintayksiköiden käyttöön. Niiden tavoitteena on antaa ohjeita täydennyskoulutuksen tarpeiden määrittämisestä, järjestämisestä, laadunhallinnasta, kehittämisestä sekä koulutukseen osallistumisesta ja sen vaikuttavuuden arvioinnista. Työryhmän tueksi laaditun selvityksen mukaan kehittämiskohteita ovat mm. täydennyskoulutuksen suunnitelmallisuuden puute, jolloin se ei tue työntekijän osaamisen pitkäjännitteistä kehittämistä. Myös opetusmenetelmien vanhanaikaisuus nostettiin esille ja peräänkuulutettiin aikuiskoulutuksen moderneja menetelmiä. Olen Apollonian edustajana tässä työryhmässä päässyt tuomaan esille oman ammattikuntamme näkökohtia suosituksia laadittaessa.

Apollonia on Suomen suurin hammaslääkäreiden täydennyskouluttaja, joka ei koulutusta järjestämällä tee voittoa vaan tukee täydennyskoulutusta vuosittain noin 200 000 eurolla. Apollonia on koulutustoimikuntansa kautta pyrkinyt vastaamaan täydennyskoulutuksen muuttuviin haasteisiin jo aiemmin. Täydennyskoulutukseen osallistuminen on ollut ammattikunnassamme aktiivista. Jopa 40—50 % 35—57-vuotiaista hammaslääkäreistä on osallistunut Apollonian järjestämään täydennyskoulutukseen vuosittain; virka- ja yksityishammaslääkärit yhtä aktiivisesti ja useimmiten omalla kustannuksellaan. Koulutuksen järjestelmällisyyttä ja suunnitelmallisuutta on pyritty kehittämään eri alojen tietopäivityksen tarjoavalla Odontologia 2000 -sarjalla, joka nyt uudistuu nopeampi kiertoiseksi Practica Nova -sarjaksi. Sen avulla tietojen päivitys onnistuu neljässä vuodessa. Koulutuksen seuranta ja suunnittelua palvelee pidetyistä kursseista kerätty palaute, jota pyritään edelleen kehittämään. Jäsenpalveluna pidetään yllä ns. kurssisalkkua, jossa kunkin hammaslääkärin käymistä kursseista kerätään ansioluettelon liit-

teeksi kelpaava luettelo kaikista käydyistä kursseista. Se on tarvittaessa nopeasti tulostettavissa haettaessa töihin tai jatkokoulutukseen. Ammattitaidon järjestelmälliseen syventämiseen tietyllä osa-alueella on kehitetty sarjakursseja. Teemapäivillä taas pyritään kokoamaan eri osa-alueiden näkökulmia samaan ongelmaan. Työnantajia pyritään tukemaan täydennyskoulutuksen järjestämisessä tarjoamalla tilauskursseja, joita voidaan räätälöidä tilaajan tarpeiden mukaan. Mielenkiintoinen haaste on täydennyskoulutuksen laadun kehittäminen. Tähän mennessä koulutautuminen on ollut pääsääntöisesti luennoille osallistumista ja muut opetusmenetelmät ovat olleet harvemmin käytössä. Ensimmäisiä etä- ja kontaktiopetusta yhdistäviä kursseja on jo kokeiltu täydennyskoulutuksessa ja niiden toivotaan täydentävän suosittuja klinisiä ja demonstraatiokursseja.

Apollonian suurin koulutustilaisuus, Hammaslääketiede-tapahtuma kokoaa jälleen yhteen valtaosan kollegakunnasta täydentämään ja kehittämään ammattitaitoaan. Tuolloin vastataan muun muassa EU-direktiivin täytäntöönpanon asettamaan haasteeseen säteilysuojuskoulutuksen järjestämisestä. Lauantain koulutukseen osallistumalla voi osaltaan helposti täyttää lain veloitetta täydennyskoulutukseen osallistumisesta. Monipuolisen ohjelman lisäksi tapahtuma antaa mahdollisuuden tavata useita kollegoita ja nauttia laadukkaasta sosiaalisesta ohjelmasta. Näiden osuutta työssä jaksamisessa ammatillisessa kehityksessä ei tule väheksyä.

MAIJA T. LAINE-ALAVA,
Suomen Hammaslääkäriseura Apollonian
pääsihteeri